

ZPOVĚĎ NENÍ INTERVIEW

Vážení a milí kolegové ve službě u oltáře, ke konci se schýlily nejen prázdniny, ale i náš miniseriál o jednotlivých svátostech. Jestli správně počítám, zbývají nám k probrání ještě dvě. Jakto, že si tedy dovoluji ohlásit konec série? Chci snad některou vynechat?

Nebojte se, žádné takové úmysly nechovám. Jsem totiž toho názoru, že dvě ze sedmi svátostí, totiž svátost smíření a pomazání nemocných, lze probrat současně. Možná se vám to bude zdát prapodivné, ale věřte mi, že vnitřní souvislost to přece jen má. Tyto dvě svátosti bychom totiž mohli nazvat svátostmi uzdravování.

Co je cílem svátosti smíření? Napovídá to již sám její název (ačkoli byste se setkali i s označením svátost pokání nebo zpověď; proč je nepoužívám, vysvětlím později): pochopitelně smíření, a to smíření s Bohem i lidmi. Svátost smíření smíme přijmout tehdy, když je náš vztah s Bohem a lidmi poškozen, mohli bychom říci zraněn či ochromen. Pro člověka je totiž podstatné nejen zdraví tělesné, ale i duchovní. Ve svátosti smíření je to právě Bůh, kdo k nám přichází jako lékař, skutečně a perfektní.

Na první pohled by se zdálo, že se svátost smíření z ostatních svátostí poněkud vymyká. Všude jinde totiž najdeme nějaký hmotný prvek – zvykli jsme si mu říkat „materie“. U křtu je to voda, u eucharistie chléb a víno, u biřmování olej zvaný křížmo – a co svátost smíření? Ta nám připadá někdy jen jako jakási „popovídání“.

Jenže svátost smíření rozhodně nevisí jen tak ve vzduchu. A už vůbec bychom ji neměli chápat jako „popovídání“. Je to v každém případě svátost a jako svátosti ji přisluší, aby se důstojně slavila, i když se její materie nedá „nahmatat“. Materií svátosti smíření jsou totiž naše hříchy, které vyznáváme, tedy ze kterých se zpovídáme. A to je dosti závažná věc – jak poznáme, když nás začne naše svědomí hryzat, škrápat, drápat a vůbec nám nedá spát. Proto nezaměňujeme svátost smíření s obyčejným klábošením, i když nás

třeba s konkrétním zpovědníkem pojí kamarádský vztah, ani s pohovorem „na koberečku“ u nadřízených orgánů, školních ředitelů a jiných v tu chvíli ne zcela vítaných autorit.

Vezměme si tedy svátost smíření pěkně popořadě. Ač se nám to nezdá, má svůj stanovený průběh a své části – má svou liturgii. Na prvním místě je to takřka řečené zpytování svědomí a lítost nad vlastními proviněními, tedy uvědomění si, že potřebujeme, aby nám Bůh odpustil a že je co odpouštět. Bez této lítosti, bez tohoto uvědomění si je všechno k ničemu. Hřích nelitovaný je hřích neodpuštěný. Bůh nám odpuštění nabízí, ale musíme o ně projevit zájem. Kdo o sobě tvrdí, že mu není co odpouštět, tomu se nic odpouštět nebude, nechce-li.

Pak je zde už zmiňovaná materie – vlastní hříchy a jejich vyznání. Podotýkám vlastní, nikoli cizí. Míjí se s účinkem, jestliže si ve svátosti smíření postěžujeme na to, co všechno nám ti zlí lidé okolo udělali, pročejť jsme my neměli jinou možnost, než reagovat tak a onak, tudíž jsme tedy asi zřehšili, ale za to mohou stejně oni... Bude to znít tvrdě, ale u svátosti smíření nejsme obhájci, nýbrž žalobci.

Podstatnou věcí je rozřešení. Bez toho by svátost smíření neměla smysl – nebyla by totiž svátostí smíření. Přiznat se ke svým nekalostem totiž můžeme leckomu – rodičům, přátelům, těm, kterým jsme ublížili, nebo i orgánům činným v trestním řízení. Ale samotné vyznání ještě není svátost smíření.

Foto: Gerhard Seybert, Pixel-Shot, Godong Photo, Suriyawut - Adobe stock

ňovat.) Uprímně, pozorně a opravdově se pomodlit, to dá, vážení, fušku.

Jó, tihle katolíci; ze všeho se vyzpovídají a mají pokoj a můžou hřešit dál...

Naprostý nesmysl. Z toho, co už jsme si řekli, podle mého soudu jasně vyplývá, že taková svátost smíření nemá valnou cenu. Pokud by se někdo chtěl zpovídat s vědomím toho, že až mu bude odpuštěno, může vesele pokračovat, jako by se nechumelilo, stála by taková zpověď za starou bačkoru. Jinými slovy, vůbec by mu neprospěla.

A co ta svátost nemocných?

Možná byste si řekli, že v ní jde o zdraví tělesné, na rozdíl od svátosti smíření, která má uzdravit hříchem raněnou duši. To by však nebylo přesné. Přčtete si, co o svátosti nemocných píše svatý Jakub: „Je někdo z vás nemocný? Ať si zavolá představené církevní obce a ti ať se nad ním modlí a mažou ho olejem ve jménu Páně; modlitba (spojená) s vírou zachrání nemocného, Pán ho pozdvihne, a jestliže se dopustil hříchů, bude mu odpuštěno.“ (Jk 5,14–15)

Pakliže totiž svátost nemocných přijímá člověk, který je v důsledku těžké nemoci nebo úrazu neschopen se vyzpovídat, jsou mu přijetím této svátosti odpuštěny hříchy. Pokud se ovšem zpovídat může, proč by to neudělal, že? Zvlášť když v nebezpečí smrti může kterýkoli kněz udělit rozhrěšení komukoli.

Nicméně ani ono tělesné uzdravení není od věci. Věrohodní svědkové vypovídají, že po udělení pomazání nemocných se vrátili k plnohodnotnému životu ranění či nemocní lidé, nad nimiž už lékaři zlomili hůl a o nichž vedli vážné debaty, zdali je už prohlásit úředně za mrtvé a odpojit od přístrojů. Je ovšem třeba připomenout, že tato svátost (jako ostatně žádná) se nedá udělovat mrtvým, není-li aspoň nepatrná naděje, že je v nich ještě jiskřička života.

Jsou lidé, kteří se pomazání nemocných vyhýbají; dost často mu také říkají „poslední pomazání“ a mají je spojeno s definitivním odchodem ze života. Mají dojem, že když se jim nabídne tato svátost, znamená to, že už je všichni nadobro „odepsali“. Tak tomu samozřejmě není; proč, to jsme si už vysvětlili.

A odkud se bere ten název „poslední pomazání“? Pochází z toho, že nemocnému, který skutečně umírá, bývají uděleny tři svátosti – smíření, eucharistie a pomazá-

ní nemocných. Nu, a protože je pomazání nemocných „poslední v řadě“, začalo se mu tak také říkat.

Tak vám přeji, vážení a milí čtenářové, abyste se těchto uzdravujících svátostí nebáli a abyste se je odhodlali doporučit těm, kterým by mohly obzvláště prospět. Ovšem se zdravým rozumem!

A s přáním „aby nás Všemohoucí Bůh při zdravém rozumu zachovati ráčil“ se loučí

OTEC ZDENĚK DRŠTKA

JÁ, JÁ, JÁ, JENOM JÁ

OTEC MAREK MIŠKOVSKÝ

Jedinečnost a sounáležitost!

Zaři – začíná škola! Konec prázdninového klídku, opět ti začínají povinnosti: vstávat, muset se namáhat myslet... prostor pro růst, snahu vyniknout, ale i vymezit se, vyhranit se, nenechat si nic líbit, být sám sebou. Tak nám to říkají, tak jsme vedeni poradci a psychology, kteří nás brání před druhými, před zneužitím v jakémkoli směru, brání naši posvátnou nezadatelnou integritu (celistvost)... proti všem. Život je boj!

Že já jsem já a jsem jedinečný (nepokřakovatelný) je nepochybné a zřejmé – podivuhodným způsobem – již od matčina lůna. Když jsem vznikl spojením dvou buněk, nepatrný zárodek nesoucí v sobě přesnou informaci o svém otci a matce – ještě v lůně matky, jsem již někdo jiný než ona! Žiji z matky, chráněn v jejím těle, bez ní bych nebyl, ale nejsem její součástí, jsem jedinečná osoba.

Kdo jsem ale ve vztahu k druhým, kdo jsem já ve vztahu ke světu? Musím se stále vymezovat, abych věděl, kdo jsem?

Máš-li sourozence, budeš nejspíš znát, jak se vymezuje silnější (starší) vůči mlad-

šímu (slabšímu): silou a chytrostí. Mladší (slabší) vůči silnějšímu (staršímu) často křikem, který přivolá pomoc. Jedná-li se o dvojčata, bývá soubor vyrovnanejší, boj nežádá tichý, ale o nelitostnější.

Dětské kočkování (vymezování se, poštuchování a praní) má vést k získání obratnosti, zdatnosti, růstu v překonávání překážek, ale i k poznání hranic

Celý život žijeme vpletení do sítě vztahů, která je nám přirozeně dána (ještě před narozením) a kterou po celý život tvoříme a budujeme, nebo naopak ničíme. Rodina je tou základní sítí, bez níž existovat nemůžeme. Dává naše místo ve světě, ale teprve láskou rodičů, sourozenců – celé rodiny si můžeme být sebou jisti, stáváme sebejistí: já jsem já!

Ne každý má to štěstí, že se může „pohupovat“ ve velké a silné síti početné rodiny, která ho podrží. Mnoho kamarádů se spíš kymácí na jedné nitce, zmatení a nejistí, protože osamělí a nemilovaní.

Každý ale má šanci! Vedle naší přirozené rodiny je tu ale rodina dětí Božích, velké společenství těch, kteří přijali, že Bůh je milující Otec, který nikoho ze své lásky nevyklučuje. Poznal jsem, že Bůh mne miluje takového, jaký jsem – já mohu být já! Tvoříme siť vztahů – Církev Boží. Její hlavou je Ježíš Kristus a my jsme si navzájem sourozenci. Tato rodina je viditelná a vstupuje se do ní svatým křtem. Nakolik v lásce držíme pospolu, natolik zjevujeme světu Boha.

Jak praví přísloví: „Bratr mající oporu v bratru je jako opevněné město“... a je-li zárukou Bůh, který je s námi – kdo proti nám? (srov. Řim 8, 31) Dá se to říci i o ministrantech u vás? Tvoříte rodinu, kde každý může být sám sebou?

a učení se přiměřenosti – zvláště ve vztahu k mladším a slabším. Ale také k usmíření, když opakovaně nejednáme s uměřeností: „Co jsme si, to jsme si, odpusťme si“ (a mir až do příští války – potichu jsme dodávali)!